

Vlokkentest of vruchtwaterpunctie

U overweegt een vlokkentest of vruchtwaterpunctie te laten doen. Of u heeft in overleg met uw arts besloten om een van deze onderzoeken te ondergaan. In deze folder vindt u meer informatie.

Rijnstate

**Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!**

Vlokkentest

De vlokkentest is een vorm van prenatale diagnostiek. Prenatale diagnostiek heeft als doel afwijkingen op te sporen bij uw ongeboren kind. De vlokkentest wordt ook uitgevoerd als vervolgonderzoek na de combinatietest. Dat gebeurt alleen als uit dat onderzoek blijkt dat er een verhoogde kans is op een afwijking.

Het doel

Met de vlokkentest doen wij onderzoek naar de chromosomen van uw kind. De meest voorkomende afwijking aan de chromosomen veroorzaakt het Downsyndroom.

Het onderzoek

Tijdens het onderzoek nemen wij wat weefsel van de moederkoek (placenta) weg uit de baarmoeder. Dit weefsel ziet er vlokkelig uit, vandaar de naam vlokkentest. Het wegnemen van het weefsel gebeurt in Rijnstate via de vagina. De vlokkentest via de vagina wordt meestal gedaan bij een zwangerschapsduur van ongeveer 11 tot 13 weken.

De cellen van de vlokken onderzoeken wij op chromosomale afwijkingen bij de foetus door middel van een snelle, compacte DNA-test (QF-PCR). Deze cellen testen wij op de aanwezigheid van het Downsyndroom (trisomie 21), het Patausyndroom (trisomie 13), het Edwardssyndroom (trisomie 18), het Turnersyndroom(45,X), het triple-X-syndroom (47,XXX) en het Klinefeltersyndroom(47,XXY). Wij testen niet op andere zeldzame chromosoomafwijkingen.

De uitslag

Meestal is de uitslag binnen twee tot drie werkdagen bekend. Als de uitslag goed is, communiceren wij dit per sms-bericht aan u. Als u dat wenst, vermelden wij ook het geslacht van uw ongeborn kind. Bij een afwijkende of onduidelijke uitslag nemen wij telefonisch contact op.

Met behulp van de vlokcentest kan in 98 tot 99 van de 100 gevallen gezegd worden of uw ongeborn kind een chromosoomafwijking heeft of niet. Een heel enkele keer kunnen wij de chromosomen niet goed onderzoeken. Bijvoorbeeld omdat er te weinig weefsel is weggenomen. Soms is er wel voldoende weefsel weggenomen, maar is de uitslag toch onduidelijk. Mogelijk wordt de vlokcentest dan herhaald of wordt u een vruchtwaterpunctie aangeboden.

Afspraak na afwijkende uitslag

Als de uitslag afwijkend is en het blijkt dat uw kind bijvoorbeeld een chromosoomafwijking heeft, dan krijgt u op korte termijn een afspraak met uw gynaecoloog, een klinisch geneticus en/of een andere kinderspecialist. U hoort dan wat de aandoening van uw kind inhoudt, wat de consequenties zijn en wat voor behandeling na de geboorte nodig is.

Afhankelijk van de aard van de aandoening en van uw zwangerschapsduur, bespreken wij ook of u de zwangerschap wilt uitdragen of wilt laten afbreken. Als u het prettig vindt, kan een maatschappelijk werkster of medisch psycholoog u begeleiden bij het maken van deze beslissing en eventueel tijdens uw verdere zwangerschap.

Voor- en nadelen van een vlokkentest

Voordelen

- Het onderzoek kan in 98 tot 99 van de 100 gevallen zekerheid geven of uw kind wel of niet een chromosoomafwijking heeft.
- Het onderzoek vindt vroeg in de zwangerschap plaats en de uitslag is relatief snel bekend. Als u besluit de zwangerschap af te laten breken, kan dit via zuigcuretage waarbij de baarmoeder met een dun slangetje leeggezogen wordt. Een andere mogelijkheid om de zwangerschap af te breken is via vaginaal ingebrachte tabletten (Misoprostol).

Nadelen

- In vergelijking met de vruchtwaterpunctie is de kans op een onduidelijke uitslag van chromosoomonderzoek na een vlokkentest groter. Deze is 1 tot 2 per 100 onderzoeken vergeleken met 2 per 1.000 onderzoeken na een vruchtwaterpunctie.
- Een vlokkentest brengt een kleine kans op een miskraam met zich mee. Deze kans is 2 op de 1.000 onderzoeken.
- Een vlokkentest vindt vrij vroeg in de zwangerschap plaats. Soms worden hierbij chromosoomafwijkingen gevonden in een zwangerschap die enkele weken later toch in een spontane miskraam zou zijn geëindigd. U komt dan voor de moeilijke beslissing te staan om de zwangerschap wel of niet af te laten breken, terwijl een miskraam u deze moeilijke beslissing had bespaard. Hier staat tegenover dat de oorzaak van de miskraam soms onduidelijk is als er geen vlokkentest is gedaan. Het bepalen van de oorzaak is van belang omdat dit veel kan zeggen over de kans op een miskraam bij toekomstige zwangerschappen.

Vruchtwaterpunctie

De vruchtwaterpunctie is, net als de vlokcentest, een vorm van prenatale diagnostiek. Dit onderzoek doen wij als vervolgonderzoek na de combinatietest of triplettest, wanneer uit deze testen blijkt dat er een verhoogde kans is op een afwijking bij uw ongeborn kind of als er bij een echo-onderzoek een afwijking wordt vastgesteld.

Het doel

Met de vruchtwaterpunctie doen wij onderzoek naar de chromosomen van uw ongeborn kind. De meest voorkomende chromosoomafwijking veroorzaakt het Downsyndroom

Het onderzoek

Het vruchtwater wordt met een naald via de buikwand van de onderbuik weggenomen. Met een echoapparaat wordt de juiste plaats bepaald voor het inbrengen van de naald. Met de naald wordt ongeveer 20 milliliter vruchtwater opgezogen. In het vruchtwater zitten lichaamcellen van uw ongeborn kind. De lichaamcellen komen onder andere van de huid. Deze cellen onderzoeken wij op afwijkingen aan de chromosomen. De vruchtwaterpunctie wordt meestal gedaan vanaf 16 weken zwangerschap.

Als u besluit om een vruchtwaterpunctie te laten doen, onderzoeken wij de cellen van het vruchtwater op chromosomale afwijkingen bij de foetus. Dit gebeurt door middel van een snelle, compacte DNA-test (QF-PCR). Deze cellen testen wij op de aanwezigheid van het Downsyndroom (trisomie 21), het Patausyndroom (trisomie 13), het Edwardssyndroom (trisomie 18), het Turnersyndroom(45,X), het triple-X-syndroom (47,XXX) en het Klinefeltersyndroom(47,XXY). Wij testen niet op andere zeldzame chromosoomafwijkingen.

De uitslag

Meestal is de uitslag binnen twee tot drie werkdagen bekend. Als het een goede uitslag is, communiceren wij dat per sms-bericht aan u. Als u dat wenst, vermelden wij daarin ook het geslacht van uw kind. Bij afwijkende of onduidelijke uitslag nemen wij telefonisch contact op.

Met de vruchtwaterpunctie kunnen wij met vrijwel absolute zekerheid vaststellen of uw baby een chromosoomafwijking heeft of niet.

Afspraak na afwijkende uitslag

Als de uitslag afwijkend is en het blijkt dat uw kind bijvoorbeeld een chromosoomafwijking heeft, dan krijgt u op korte termijn een afspraak met uw gynaecoloog, een klinisch geneticus en/of een andere kinderspecialist. U hoort dan wat de aandoening van uw kind inhoudt, wat de consequenties zijn en wat voor behandeling na de geboorte nodig is.

Afhankelijk van de aard van de aandoening en van de zwangerschapsduur, bespreken wij ook of u de zwangerschap wilt uitdragen of wilt laten afbreken. Als u het prettig vindt, kan een maatschappelijk werkster of medisch psycholoog u begeleiden bij het maken van deze beslissing en eventueel tijdens uw verdere zwangerschap.

Voor- en nadelen van een vruchtwaterpunctie

Voordelen

- In vergelijking met de vlokcentest is de kans op een onduidelijke uitslag van chromosoomonderzoek na vruchtwateronderzoek kleiner. Deze is 2 per 1.000 onderzoeken vergeleken met 1 tot 2 per 100 onderzoeken na een vlokcentest. Bij beide onderzoeken is er een kans op een miskraam van 2 op de 1.000 onderzoeken.
- Het onderzoek kan met vrijwel absolute zekerheid uitwijzen of uw kind wel of niet een chromosoomafwijking heeft.

Nadelen

- Een vruchtwaterpunctie brengt een kans op een miskraam met zich mee. Deze kans is 2 op de 1.000 onderzoeken.
- Het onderzoek vindt tamelijk laat in de zwangerschap plaats. Dit betekent dat een eventuele zwangerschapsafbreking alleen nog kan plaatsvinden door het opwekken van een bevalling. Sommige vrouwen voelen in deze periode al leven.

Een afspraak

Voor het maken van een afspraak voor de afdeling Prenatale Diagnostiek in Rijnstate Arnhem kunt u telefonisch een afspraak maken (zie Telefoonnummer).

Als u komt voor het onderzoek, vergeet dan niet een ponsplaatje te maken bij de inschrijfbalie. Neem ook een legitimatiebewijs (ID-kaart, paspoort of rijbewijs) mee. Daarnaast moet u een schriftelijk bewijs van uw bloedgroep mee te nemen.

Wij vragen u om bij het onderzoek géén kleine kinderen mee te nemen. Zo kan alle aandacht naar het onderzoek gaan.

Telefoonnummer

Afdeling Prenatale Diagnostiek, Rijnstate Arnhem: 088 - 005 7778

De afdeling Prenatale Diagnostiek Arnhem is aangesloten bij het Netwerk Prenatale Diagnostiek Nijmegen.

De inhoud van deze folder is gebaseerd op informatie van het Erfocentrum (zie ook www.prenatalescreening.nl).

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate,
uw ziekenhuis in de regio
Arnhem, Rheden en De
Liemers.

 @rijnstate

 facebook.com/rijnstate

Rijnstate

Postbus 9555

6800 TA Arnhem

T 088 - 005 8888

E info@rijnstate.nl

www.rijnstate.nl